

Brüssel, 4. oktoober 2022
(OR. en)

12935/22

ECOFIN 925
ENV 931
CLIMA 473
FIN 980

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	4. oktoober 2022
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	12478/22
Teema:	Nõukogu järeldused kliimamuutustega seotud rahastamise kohta, pidades silmas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 27. istungjärku (COP 27) 6.–18. novembril 2022 Sharm el Sheikhis – Nõukogu järeldused (4. oktoober 2022)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused kliimamuutustega seotud rahastamise kohta, mille majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu kiitis heaks oma 5. oktoobril 2022. aastal toimunud 3898. istungil.

NÕUKOGU JÄRELDUSED

KLIIMAMUUTUSTEGA SEOTUD RAHASTAMISE KOHTA

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

1. KORDAB, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid on kindlalt otsustanud olla eeskujuks ambitsioonikas tegevuses, millega aidatakse kaasa Pariisi kokkuleppe kõigi eesmärkide täitmisele ja rakendatakse Glasgow' kliimapakti; RÕHUTAB, et ELi Euroopa roheline kokkulepe on selge ja terviklik raamistik, millega aidata kaasa nende eesmärkide saavutamisele kooskõlas Pariisi kokkuleppega ja piirata temperatuuri tõusu 1,5 °C-ga, ning seda toetavad ulatuslikud poliitikameetmed, millega käsitletakse kliimamuutusi ja keskkonnaseisundi halvenemist, sihtotstarbelist kestliku Euroopa investeerimiskava ja rahalisi vahendeid. Nende meetmete hulka kuulub ELi mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027, sealhulgas välispoliitika vahendid, ning ajutine taasterahastu „NextGenerationEU“ (NGEU), mille kohaselt tuleb vähemalt 30 % ELi eelarve ja NGEU kuludest eraldada kliimaeesmärkide toetamiseks; kõik need meetmed sillutavad teed Euroopa kliimamääruses ja paketis „Eesmärk 55“ sätestatud eesmärkide saavutamisele, et hiljemalt 2050. aastaks saavutada liidus kliimanetraalsus ja vähendada netoheidet 2030. aastaks vähemalt 55 % võrreldes 1990. aastate tasemega;
2. TULETAB MEELDE, et tulenevalt Venemaa sõjalisest agressioonist Ukraina vastu esitas komisjon 24.–25. märtsil 2022. aastal kogunenud Euroopa Ülemkogult saadud taotluse alusel kava „REPowerEU“, et reageerida vajadusele kiiresti vähendada Euroopa Liidu sõltuvust Venemaa fossiilkütustest, kiirendada taastuvenergiele üleminekut ELis ja toetada ELi jõupingutusi oma kliimaeesmärkide suurendamisel;

3. TULETAB MEELDE valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli (IPCC) 2022. aasta aruannete järelustes väljendatud kiireloomulisust; RÕHUTAB vajadust seada kõrgemad eesmärgid ja kiirendada tegevust kooskõlas Pariisi kokkuleppe ja selle pikaajaliste eesmärkidega ning sellega seoses TULETAB MEELDE, et Pariisi kokkuleppe artikli 2 eesmärk on tugevdada ülemaailmset reageerimist kliimamuutuste ohule, muu hulgas viies rahastamisvood kooskõlla arenguteega, mis on suunatud vähese kasvuhoonegaaside heite ja kliima muutumisele vastupidava arengu saavutamisele; TOONITAB, et rahastamisvoogude selle arenguteega kooskõlla viimine eeldab ülemaailmset jõupingutust; RÕHUTAB kiireloomulist vajadust teha sellega seoses suuremaid pingutusi ning vajadust selle järele, et kõik valitsused kehtestaksid õigus- ja poliitikaraamistikud ning pakuksid asjakohaseid stiimuleid, et meelitada ligi avaliku ja erasektori investeeringuid, mida on vaja, et lahendada kliimamuutustega seotud probleeme, millega kõik riigid silmitsi seisavad; MÄRGIB, et viimastel aastatel on kehtestatud üha rohkem rahvusvahelisi stiimuleid, et kaasata finants- ja erasektor kliimaprobleemide lahendamisse; INNUSTAB kõiki Pariisi kokkuleppe osalisi muutma oma aruandlust kliimameetmeteks kaasatud erasektori rahaliste vahendite kohta läbipaistvamaks ja tugevamaks; KUTSUB erasektori osalejaid ÜLES viima oma rahastamisvood kooskõlla Pariisi kokkuleppe eesmärkidega; MÄRGIB murega, kui suures mahus toetatakse erasektori rahastamisega endiselt tegevusi, mis ei ole kooskõlas Pariisi kokkuleppega, eelkõige fossiilkütuste sektoris, ning kui palju on endiselt kahjulikke stiimuleid; TULETAB MEELDE Glasgows saavutatud kokkulepet kiirendada jõupingutusi eesmärgiga järk-järgult lõpetada söe kasutamine energiatootmises ilma kasvuhoonegaase oluliselt vähendava tehnoloogiata ning aegamisi kaotada ebatõhusad fossiilkütuste toetused;
4. TUNNISTAB kiireloomulist vajadust luua Sharm el Sheikhis toimuval ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 27. istungjärgul (COP 27) eraldi võimalus arutada Pariisi kokkuleppe artikli 2 lõike 1 punkti c, et osalised, erasektor ja teised sidusrühmad saaksid arutleda, milline on nende arusaam eesmärgist ja sellest, kuidas seda saavutada, et võimaldada riikidel täita oma kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise eesmärgid ja muud kestliku arengu eesmärgid;

5. RÕHUTAB, kui olulised on ELi algatused, mis käsitlevad kestlikku rahandust ja kliimakaalutluste integreerimist ELi eelarvesse, ning nende osas edusammude tegemine; PEAB TERVITATAVAKS Euroopa Komisjoni kestlikule majandusele ülemineku rahastamise strateegias esitatud asjakohaseid ettepanekuid, mille eesmärk on viia rahastamisvood kooskõlla Pariisi kokkuleppe eesmärkidega, ning G20 ja finantsstabiilsuse nõukogu raames sellega seoses tehtud tööd; TOONITAB olulise kahju ärahoidmise põhimõtte kasutamist kestliku rahanduse tugevdamisel; RÕHUTAB ülemaailmse finantssüsteemi stabiilsuse ja kliimamuutustele vastupanu võime tähtsust ning sellepärast TOONITAB, kui oluline on rahanduse kestlikkuse aspektide läbipaistvus ja kliimaga seotud riskide maandamine finantssüsteemis;
6. TÕSTAB ESILE kestliku rahanduse rahvusvaheliseks edendamiseks tehtud ELi algatusi ning PEAB TERVITATAVAKS rahvusvaheliste kestlikkusstandardite nõukogu tegevust, mille eesmärk on töötada välja kestlikkuse kohta avalikustatava teabe ülemaailmne võrdlusalus, ilma et see piiraks piirkondlike või riiklike lähenemisviiside ambitsioonikust; RÕHUTAB samuti kestliku rahanduse rahvusvahelise platvormi partnerite käimasoleva töö tähtsust;
7. PEAB TERVITATAVAKS riiklike ja piirkondlike kestliku rahanduse raamistike ja instrumentide kasvavat arvu, sest need on vajalikud, et suunata era- ja heategevuslikku kapitali sinna, kus seda Pariisi kokkuleppe täitmisel kõige rohkem vajatakse; MÕÕNAB, et partnerriikide jaoks valmistab jätkuvalt probleeme kestliku rahastamise kaasamine vajalikus mahus ja taskukohase hinnaga; RÕHUTAB sellega seoses ELi ja liikmesriikide jätkuvaid ja kasvavaid jõupingutusi tehnilise abi andmiseks kahepoolset ja piirkondlikul alusel, et töötada välja usaldusväärsed ja sobivad kestliku rahanduse raamistikud ning suurendada kestlikkusega seotud rahastamisvahendeid; TERVITAB hiljuti loodud kõrgetasemelist eksperdirühma, mis käsitleb kestliku rahanduse suurendamist väikese ja keskmise sissetulekuga riikides, et teha kindlaks erasektori rahastamine, mida on vaja rohelise kokkuleppe välismõõtme rakendamiseks ning keskkonnahoidlikuks, õiglaseks ja vastupanuvõimeliseks taastumiseks partnerriikides;

8. RÕHUTAB, et tähtis on suurem koostöö kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega; sellega seoses PEAB TERVITATAVAKS G7 avaldust, milles teatati eesmärgist luua ambitsioonika valitsustevahelise foorumina nn kliimaklubi, et toetada Pariisi kokkuleppe tulemuslikku rakendamist, kiirendades kliimameetmeid, suurendades heitkoguste vähendamise alast ambitsiooni ning edendades energiasüsteemi õiglast ümberkujundamist; PEAB OLULISEKS tööd, mida ELis tehakse, et täita ambitsioonikaid heitkoguste vähendamise eesmärgi, sealhulgas ELi heitkogustega kauplemise süsteemi abil ning piiril kohaldatava süsinikdioksiidi kohandusmehhanismi kehtestamisega kasvuhoonegaaside heite ülekandumise tõkestamiseks, ning RÕHUTAB, et CO₂ hinnastamine ja keskkonnale kahjulike fossiilkütuste toetuste järkjärguline kaotamine on peamised meetmed, mis võimaldavad luua soodsa keskkonna rahastamisvoogude suunamiseks kliimaneutraalsete, kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimeliste ja kestlike investeeringute suunas;
9. TUNNISTAB, et tähtis on kliimakaalutluste integreerimine majanduspoliitikasse; sellest tulenevalt TERVITAB rahandusministrite kliimameetmete koalitsiooni üha suuremat aktiivsust ja liikmete arvu kasvu ning MÄRGIB VEEL KORD koalitsiooni ja selle Helsingi põhimõtete olulist rolli;
10. KORDAB TAAS ELi ja selle liikmesriikide võetud kindlat kohustust täita nii kiiresti kui võimalik ja kuni 2025. aastani ühiselt seatud eesmärk kaasata kliimamuutustega seotud rahastamiseks erinevatest allikatest 100 miljardit USA dollarit aastas, ning OOTAB, et 2023. aastal see eesmärk täidetakse; KINNITAB TAAS ELi ja selle liikmesriikide otsustavust jätkata tööd teiste arenenud riikide osalistega, et kiiresti rakendada enne COP 26-t teatavaks tehtud kliimameetmete rahastamise kava „Climate Finance Delivery Plan: Meeting the US\$100 Billion Goal“, mille siht on saavutada 100 miljardi USA dollari eesmärk; TULETAB MEELDE, et EL ja selle liikmesriigid on suurimad panustajad kliimameetmetega seotud rahvusvahelisse avaliku sektori poolsesse rahastamisse ning on alates 2013. aastast arenguriikide toetuseks antavat kliimameetmete rahastust enam kui kahekordistanud; KUTSUB rahastajaid ÜLES suurendama oma sellealaseid jõupingutusi ühtlasi kooskõlas COP 26 kliimameetmete rahastamise kavaga ning JÄÄB OOTAMA aruande esitamist rahastamise kava kümnes ühises tegevusvaldkonnas tehtud edusammude kohta enne COP 27-t;

11. TUNNUSTAB Glasgow' kliimapaktis arenenud riikidest osalistele esitatud üleskutset 2025. aastaks vähemalt kahekordistada arenguriikidele kliimamuutustega kohanemiseks ühiselt antavat rahastust võrreldes 2019. aastaga, et saavutada tasakaal kliimamuutuste leevendamiseks ja nendega kohanemiseks antavate suuremate rahaliste vahendite vahel; JÄÄB OOTAMA koostööd teiste osalistega, et vastata sellele üleskutsele, pöörates samal ajal jätkuvalt eritähelepanu riikide ja kogukondade kõige haavatavamatele elanikkonnarühmadele, eelkõige vähim arenenud riikides ja väikestes arenevates saareriikides; KINNITAB TAAS ELi ja selle liikmesriikide valmisolekut teha konstruktiivset koostööd nende tõkete ja piirangute käsitlemisel, mis takistavad juurdepääsu kliimamuutustega kohanemiseks antavale rahastamisele, ning INNUSTAB arenguriike jätkuvalt tugevdama oma osalemist nendes ühistes jõupingutustes; sellega seoses TERVITAB algatusi, nagu kliimamuutustega kohanemise rahastamise edendajate rühm (Champions Group on Adaptation Finance), kes on võtnud kohustuse kliimamuutustega kohanemise rahastamise taset, kättesaadavust ja tulemuslikkust suurendada;
12. TOONITAB, kui oluline on integreerida kliimameetmed rahastust saavate riikide üldistesse arengu kavandamise ja riikliku rahastamise raamistikesse, et toetada kestliku arengu eesmärkidega seotud konkreetsete riiklike sihtide saavutamist; selles kontekstis RÕHUTAB soolõime tähtsust; TULETAB MEELDE, et riiklikult kindlaksmääratud panused, pikaajalised strateegiad ja riiklikud kohanemiskavad on keskse tähtsusega Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks, tagades antud rahaliste vahendite kasutamise läbipaistvuse, korrapärase jälgimise ja nende tõhususe pideva hindamise;
13. PEAB TERVITATAVAKS kuni 2024. aastani toimuvaid arutelusid kliimamuutustega seotud rahastamise uue ühise kvantifitseeritud eesmärgi üle ning KINNITAB TAAS ELi jätkuvat konstruktiivset osalemist neis aruteludes ja pühendumust kaasamise edendamisele; RÕHUTAB vajadust laiaulatusliku ja muutusi toova lähenemisviisi järele selle uue eesmärgi kujundamisel, et tagada, et kõik rahastamisvood on viidud kooskõlla Pariisi kokkuleppe pikaajaliste eesmärkidega ning toetavad seeläbi tõhusalt kliimamuutuste leevendamist ja nendega kohanemist, võttes arvesse arenguriikide vajadusi ja prioriteete; RÕHUTAB samuti vajadust võtta arvesse kogemusi, mida saadakse seoses eesmärgiga kaasata kliimamuutustega seotud rahastamiseks ühiselt 100 miljardit USA dollarit aastas;

14. TOONITAB vajadust tugevdada meetmeid, toetust ja ülemaailmset koordineerimist, et hoida ära, minimeerida ja kõrvaldada kliimamuutuste negatiivse mõjuga seotud kahju ja kahjustusi; Tervitab sellega seoses Glasgow' dialoogi alustamist, mille raames arutatakse kahju ja kahjustuste ärahoidmiseks, minimeerimiseks ja kõrvaldamiseks mõeldud tegevuste rahastamise korraldust; Rõhutab vajadust veelgi rohkem integreerida kliimariskide aspekti riiklikesse kavandamisprotsessidesse ja rahvusvahelisse koostöösse; Tervitab rahvusvahelisi algatusi, mille eesmärk on arenguriike kliimamuutuste ebasoodsa mõju eest paremini kaitsta, muu hulgas võttes kasutusele innovatiivseid vahendeid ja rahastamisallikaid, nagu G7 algatus „Global Shield against Climate Risks“, mille eesmärk on tugevdada ülemaailmset kliima- ja katastroofiriskidega seotud rahastuse ja kindlustuse struktuuri, et muuta see sidusamaks, süsteemsemaks ja püsivamaks; Toetab eesmärki integreerida kliimamuutuste negatiivsele mõjule reageerimine humanitaar- ja arenguabi kavandamisse ja osutamisse, sest see võib olla haavatavate kogukondade toimetulekuvõime tekkel ja suurendamisel määrava tähtsusega;

15. TULETAB MEELDE, et rahvusvahelised finantsasutused, sealhulgas mitmepoolsed arengupangad ja teised arengut rahastavad asutused, on keskse tähtsusega rahaliste vahendite kaasamisel kliimameetmeid olulisel määral suurendavas mahus ning suure mõjuga era- ja avaliku sektori investeeringute kaasamisel kliimaeesmärkide saavutamiseks ning neil on juhtiv roll kogu sektori jaoks ambitsioonikate standardite kehtestamisel; KUTSUB poliitikal põhinevat rahastamist pakkuvaid mitmepoolseid arengupankasid ÜLES suurendama selle lähenemisviisi kasutamist, et edendada ambitsioonikat kliimapoliitikat ja regulatiivseid reforme ning muutusi soodustavaid poliitilisi raamtingimusi; PEAB TERVITATAVAKS mitmepoolsete arengupankade Pariisi kokkuleppe järgimise ühise töörühma (Joint MDB Working Group on Paris Alignment) võetud kohustust ning COP 26 raames esitatud ühist kliimaavaldust, mille kohaselt mitmepoolsed arengupangad lubavad jätkuvalt toetada riiklikult kindlaksmääratud panuste andmist arenguriikidele, viia oma rahastamisvood suuremasse kooskõlla Pariisi kokkuleppega ning toetada ambitsioonikate pikaajaliste strateegiate väljatöötamist ja õiglast üleminekut; VÄLJENDAB sellega seoses HEAMEELT selle üle, et mitu mitmepoolset arengupanka on oma kliimastrateegiates ja -kavades näidanud üles eeskujut; KUTSUB mitmepoolseid arengupankasid ja teisi arengut rahastavaid asutusi ÜLES jätkama jõupingutusi kliimamuutustega kohanemise rahastamise suurendamiseks, pakkumiseks ja kaasamiseks; ESITAB mitmepoolsetele arengupankadele, teistele arengut rahastavatele asutustele ja ekspordikrediidi agentuuridele ÜLESKUTSE võtta enne COP 27-t vastu Pariisi kokkuleppega vastavusse viimise strateegiad ja neid rakendada, kui nad ei ole seda juba teinud, sealhulgas seoses finantsvahendajate ja teiste vastaspooltega, et määrata kindlaks, kuidas nad kavatsevad COP 27-ks ühiselt aru anda oma portfelli vastavusse viimise kohta; KORDAB nõukogu järeldusi ekspordikrediidi kohta, milles teatati, et liikmesriigid peavad 2023. aasta lõpuks määrama kindlaks oma teaduspõhised tähtsajad ekspordikrediidi toetuse lõpetamiseks fossiilkütustel põhineva energeetikasektori projektide puhul, välja arvatud piiratud ja selgelt määratletud asjaoludel, mis on kooskõlas eesmärgiga piirata globaalset soojenemist 1,5 °C-ga ning Pariisi kokkuleppe eesmärkidega; KUTSUB sellega seoses mitmepoolseid arengupankasid, teisi arengut rahastavaid asutusi ja ekspordikrediidi agentuure ÜLES võimalikult kiiresti ja järk-järgult lõpetama fossiilkütustel põhineva energeetikasektori projektide rahastamise, välja arvatud piiratud ja selgelt määratletud asjaoludel, mis on kooskõlas eesmärgiga piirata globaalset soojenemist 1,5 °C-ga ning Pariisi kokkuleppe eesmärkidega; KUTSUB rahvusvahelisi finantsasutusi ÜLES koostama konkreetseid kavad kliimamuutustega seotud rahastamise kaasamiseks suuremas mahus, sealhulgas erasektorist, et suurendada nii kliimamuutuste leevendamise kui ka nendega kohanemise meetmetesse tehtavaid investeeringuid, võttes kõigis finantstehingutes nõuetekohaselt arvesse ja kohaldades olulise kahju ärahoidmise põhimõtet;

16. PALUB Euroopa Komisjonil esitada ülevaate ELi, sealhulgas Euroopa Investeerimispanka, ja liikmesriikide poolse kliimamuutustega seotud rahvusvahelise rahastamise kohta 2021. aastal ning nõukogul see panus enne ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 27. istungjärku heaks kiita.
-